

Съдържание

Въведение	
Вашите варианти при бременност	6
Вашата консултация	9
Изследване за полово предавани инфекции (ППИ)	11
Контрацепция (предпазване от бременност)	12
Вашите варианти за терапия	15
Медикаментозен аборт в ранна бременност	16
Аборт по хирургически път	28
Съвети преди хирургичната намеса	36
Последващи грижи след медикаментозен аборт в ранна бременност и след аборт по хирургически път	38
Бременност с неизвестна локализация (PUL) и извънматочна бременност	42
Венозна тромбоемболия (VTE)	45
Информация за сепсис за пациенти и болногледачи	48
Инжекция анти-D имуноглобулин	51
ЧЗВ	53
Обратна връзка и жалби	56
Полезни контакти	57
Бележки	58

Визия

В NUPAS уважаваме правото на избор на всяка пациентка, като предоставяме безопасна среда със състрадателен персонал, където на жените могат да бъдат предложени медицински услуги, свързани с прекъсване на бременността, контрацепция и сексуално здраве.

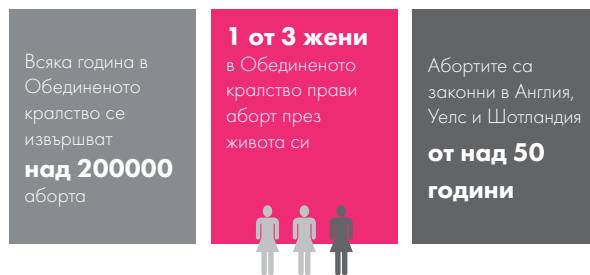
Ценности

Нашите пациенти са важни за нас, ние уважаваме правото им на избор и ги подкрепяме през цялото време.

- ✓ Във всички наши действия се водим от принципите за прозрачност и почтеност и комуникираме открито и честно.
- ✓ Работим като екип и имаме обща цел – да осигурим възможно най-добрата грижа.
- ✓ Ние сме грижовни и отдадени на работата си.
- ✓ Ценим и подкрепяме своя персонал.

Аборт

Ако сте взели решение да направите аборт, не забравяйте, че не сте сама

Ако сте бременна и сте решили, че абортът е правилният избор за вас, моля, отделете време за да прочетете тази брошура и да научите за различните варианти, които ви се предлагат.

Ние предоставяме своите услуги и грижи на жени повече от 50 години и напълно подкрепяме и защитаваме правото на жената да избере да прекрати бременността си.

Тази брошура ви предлага информация за лечението при аборт и за това какво ще се случи по време на посещението ви при нас за лечение. Информацията е изготвена въз основата на насоките на Кралския колеж по акушерство и гинекология (Royal College of Obstetricians and Gynaecologists, RCOG), Националния институт за клинични постижения (National Institute for Clinical Excellence, NICE) и Кралския колеж на анестезиолозите (Royal College of Anaesthetists, RCOA).

ГОРЕЩА ЛИНИЯ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ПОМОЩ

Тел.: 0333 016 0400

Тел.: (01) 874 0097 (Ирландия)

Законодателство в областта на абортите

Съгласно Закона за абортите от 1967 г. в Обединеното кралство абортите са законни до 23 седмици и 6 дни от бременността. Аборти могат да се извършват след 24-та седмица само при изключителни обстоятелства, напр. животът на жената е застрашен или има аномалии на плода.

Законът гласи, че двама лекари трябва да бъдат единодушни, че извършването на аборт би причинило по-малко вреда на вашето психическо или физическо здраве, отколкото ако продължите бременността. След това двамата лекари, които са на едно мнение, трябва да подпишат законоустановен формуляр, наречен формуляр HSA 1.

Незаконно е извършването на аборт въз основа на пола на плода.

Аборти могат да се извършват само в болница или специализирана лицензирана клиника.

Какво представлява абортът?

Абортът е процедура за прекратяване на бременност; тя е известна още като „прекратяване на бременност“.

Когато обмисляте да направите аборт, може да се чувствате много объркани, стресирани и разстроени. Разбираме това и се ангажираме да ви предоставим нашите грижи и подкрепа, за да ви помогнем в този момент.

Поверителност

Всеки контакт, който имате с нас, или всяко лечение, което получавате, е напълно поверително. Дори ако сте под 16 години, ние няма да разкрием информация за вас на никого, освен ако нямаме вашето разрешение за това. Ще споделим вашите данни с други здравни специалисти или организации само ако смятаме, че сте изложена на сериозен риск от

увреждане. Винаги ще се опитваме да ви информираме, ако смятаме, че трябва да направим това.

Защита на младежите и уязвимите пълнолетни лица

Всички специалисти са поели ангажимент да опазват благосъстоянието на младежите и уязвимите пълнолетни лица. Те предприемат разумни мерки, за да ги защитят от пренебрегване, физически, сексуални или емоционални вреди или експлоатация. Ако бъде установено, че сте „изложена на риск“, персоналът на NUPAS ще работи с вас, за да предприеме подходящи действия за вашата защита.

Вашите варианти при бременност

Разполагате със следните варианти:

- Да продължите бременността си;
- Да продължите бременността си и да помислите да предадете детето за осиновяване или в приемно семейство;
- Да направите аборт.

Продължаване на бременността

Ако решите да продължите бременността си, трябва да се свържете с вашия личен лекар или можете да се свържете директно с акушерка (вижте уебсайта на вашата местна болница); те ще потвърдят бременността ви и ще насрочат час при акушерката в района ви. Акушерката ще води вашите предродилни (пренатални) грижи по време на бременността ви. Много е важно да получавате пренатални грижи, така че трябва да уведомите своя лекар/ акушерка веднага щом сте сигурни в решението си да продължите бременността. За да научите повече за пренаталните грижи и местните услуги, вижте www.nhs.uk

Осиновяване или приемна грижа

Осиновяването може да бъде възможност за вас, ако не желаете да направите аборт. Вие ще продължите бременността и ще родите, но няма да се грижите за бебето и няма да имате законоустановени права или отговорности към детето след извършване на осиновяването.

Осиновяването е официален процес, който се организира от органите по осиновяването и местните органи (общините) и

се узаконява от съда. След като осиновяването стане законно, решението е окончателно и не може да бъде променено.

Къде мога да получа помощ?

- От личния си лекар
- От социален работник в местната болница, специализиран в услугите за бременни и родилки, или се свържете с местния екип на социалните служби, за да обсъдите осиновяването
- Свържете се с Британската асоциация за осиновяване и приемни семейства (BAAF), която работи с лицата, занимаващи се с въпросите на осиновяването и приемните грижи в Обединеното кралство. Можете да се свържете с тях на номер: 020 7520 0300 или www.corambaaf.org.uk

Вашето решение

Има редица причини, поради които човек може да избере да прекрати бременността си, но каквато и да е причината, решението винаги трябва да бъде взето от самите вас.

Вашето решение да направите аборт трябва да бъде лично ваше и трябва да можете да вземете това решение без да се чувствате под натиск или да бъдете принуждавана от някого. За някои пациентки решаването какво да правят с непланирана бременност може да бъде труден или тревожен момент; всяка жена се справя с тази ситуация по различен начин. Някои жени се чувстват уверени в решението си да прекратят бременността, докато на други може да им е трудно да се примирят с мисълта за аборт.

Консултиране

Предлагаме консултации преди и след аборт.

Консултациите се извършват по телефона. Моля, имайте предвид, че това не е кризисна служба. Ако сметнем, че се нуждаете от спешна помощ за вашето психично здраве, ще трябва да бъдете насочени към специализирана служба.

Ако смятате, че бихте искали да говорите с някого за вашето решение и за чувствата и емоциите, които изпитвате, моля, обадете ни се на 0333 004 6666 – можете да говорите с член на нашия екип относно вариантите, с които разполагате, по всяко време и можем да организираме консултация за вас.

ГОРЕЩА ЛИНИЯ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ПОМОЩ

Тел.: 0333 016 0400

Тел.: (01) 874 0097 (Ирландия)

Вашата консултация

Преди да вземете решение за каквото и да е лечение, ще имате консултация с клиничен специалист, който ще ви обясни всички варианти за лечение и ще отговори на всички въпроси, които може да имате относно аборта.

Клинична оценка

Клиничният специалист ще ви зададе въпроси относно медицинската, акушерската и гинекологичната ви анамнеза. Много е важно да отговаряте честно на въпросите му и да предоставите възможно най-много информация за всички свои заболявания или за лекарства, които приемате. Целта е да се осигури вашата безопасност и дали е удачно да се подложите на манипулацията. Моля, информирайте клиничния специалист, ако кърмите. Вашата консултация ще бъде проведена с клиничен специалист по телефона или лично, ако предпочитате това. Моля, уверете се, че сте тихо място, където можете да чувате ясно и да сте сама с цел защита на личната ви информация.

По време на вашата консултация клиничният специалист ще обсъди предлаганите от нас скринингови изследвания за полово предавани инфекции, както и вашите варианти за контрацепция. Можем да ви осведоим какви противозачатъчни средства съществуват. Важно е да обмислите какъв вид противозачатъчни средства ще използвате, тъй като и след аборт можете да забременеете (вижте страница 12 за вашите варианти за контрацепция).

Клиничният специалист ще ви попита дали разбирате процедурата за аборт и ще се увери, че сте наясно с даването на съгласие за лечение.

Ултразвуково изследване

В зависимост от вашата медицинска, акушерска и гинекологична анамнеза ще бъде решено дали се налага да се направи ултразвуково изследване преди аборта или не. Ако е необходимо, ще ви бъде направено ултразвуково изследване, за да се определи гестационната седмица, в която се намирате, и за да можем да решим какви варианти за лечение са налични за вас. Понякога бременността може да е твърде ранна, за да я установим чрез коремен ултразвук, така че може да се наложи да поставим малък вагинален трансдюсер във влагалището ви. Ако не можем да установим бременността ви чрез вагинален ултразвук, не можем да сме сигурни, че тя се развива както трябва, като клиничният специалист ще обсъди този въпрос с вас допълнително и ще организира повторен ултразвуков преглед след няколко дни.

Възможно е бременността ви да е твърде ранна, за да се види чрез ултразвук, или може да е настъпил ранен спонтанен аборт или бременността да се развива извън матката (утробата) – извънматочна бременност – **вижте страница 42 за допълнителна информация и съвет относно извънматочна бременност**

ГОРЕЩА ЛИНИЯ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ПОМОЩ

Тел.: 0333 016 0400

Тел.: (01) 874 0097 (Ирландия)

ППИ – Полово предавани инфекции

Като част от вашата консултация ще ви бъдат предложени скринингови изследвания за полово предавани инфекции (ППИ). ППИ се предават чрез вагинален секс, орален секс, анален секс без предпазни средства, споделяне на секс играчки и близък генитален контакт. Най-честите симптоми на ППИ е **ЛИПСАТА НА СИМПТОМИ... много хора нямат представа, че са заразени с ППИ**. Ако не се лекуват, ППИ могат да доведат до дългосрочни проблеми, като възпалително заболяване на таза или безплодие (неспособност да имате деца).

Скрининг за ППИ в NUPAS

NUPAS предлага скрининг за: хламидия, гонорея, ХИВ и сифилис. Изследванията са бързи и удобни – всичко, от което се нуждаем, е намазка или урина и кръвна проба от пръст. Единственият начин да разберете дали имате ППИ е да се изследвате. Това е особено препоръчително, ако сте правили секс без предпазни средства, наскоро сте сменили партньора си или ако има риск вашият партньор да е правил секс с някой друг. Веднъж диагностицирани, повечето ППИ се лекуват лесно с антибиотици. Ако все още не сте се изследвали за полово предавана инфекция, сега е добър момент. Трябва също така да говорите с партньора си относно тестването и поддържането на добро сексуално здраве. Можете също така да се подложите на изследвания и лечение в местната служба за сексуално здраве, клиника за контрацепция и сексуално здраве, специализирана служба като Brook или като отидете в кабинета на своя личен лекар. Разгледайте уебсайта **NHS Choices**, за да научите за местните услуги: www.nhs.uk

Контрацепция (предпазване от бременност)

Като част от вашата консултация клиничният специалист ще обсъди методите за контрацепция, които са на разположение за вас. Жената е фертилна (може да зачене) 5 дни веднага след аборт и може да забременее отново, ако не използва противозачатъчни средства. Има много методи за контрацепция, от които да изберете, така че не се отчайвайте, ако първият тип не е съвсем подходящ за вас; можете да опитате друг метод. Много противозачатъчни средства са над 99% ефективни, ако се използват правилно.

ДДОК – дългодействащи обратими контрацептиви

ДДОК са много ефективни, тъй като не е нужно да помните, че трябва да ги приемете или използвате.

имплантът е най-ефективният метод за контрацепция. Ефективността му е над 99%. По-малко от 1 на 1000 лица, които го използват, забременяват през първата година на употреба. След поставянето му действа като противозачатъчно средство в продължение на 3 години. Може да бъде премахнат по-рано, ако решите, като способността ви да заченете се възстановява много бързо, след като имплантът бъде отстранен.

Как действа: малка, гъвкава пръчица се поставя под кожата в зоната около мишницата ви. Изделието отделя хормона прогестерон. Имплантът спира овулацията (освобождане на яйцеклетка), съгъства цервикалния секрет, за да попречи на спермата да достигне яйцеклетката, и изтънява стената на матката (утробата), за да предотврати прикрепянето на оплодена яйцеклетка към нея.

Вътрематочно изделие (спирала) – медната спирала е над 99% ефективна. По-малко от една на 100 пациентки, които я използват, забременяват през първата година на употреба.

След като бъде поставена, тя действа като противозачатъчно средство в продължение на 5-10 години, в зависимост от вида и може да бъде извадена по-рано, ако решите. Способността ви да заченете се нормализира веднага след отстраняването на спиралата.

Как действа: малко, гъвкаво изделие от пластмаса и мед се поставя в матката (утробата). Медта пречи на спермата и яйцеклетките да оцелеят. Тя също така променя цервикалния секрет, с което пречи на сперматозоидите да достигнат до яйцеклетка. Освен това спиралата може да попречи на оплодената яйцеклетка да се прикрепя към стената на матката.

ВМС е ефективна над 99%. По-малко от една на 100 пациентки, които я използват, забременяват през първата година на употреба. Веднъж поставена може да се използва като противозачатъчно средство в продължение на 3-5 години, в зависимост от вида, но може да се премахне и по-рано. Способността за зачеване се възстановява веднага след като изделието бъде премахнато.

Как действа: малко, гъвкаво Т-образно пластмасово изделие се поставя в матката (утробата). Изделието отделя хормона прогестерон. Изделието изтънява маточната стена, за да попречи на оплодената яйцеклетка да се прикрепя към нея, и съгъства цервикалния секрет, за да попречи на спермата да достигне яйцеклетката.

използването на противозачатъчната инжекция точно според указанията (на всеки 13 седмици) ще гарантира ефективност за предотвратяване на бременност от над 99%. По-малко от една на 100 пациентки, които я използват, забременяват.

Как действа: Депо Провера (Depo-Provera) се инжектира мускулно, обикновено в бутка или понякога в горната част на ръката; Саяна Прес (Sayana Press) се инжектира с малка игла подкожно, в предната част на бедрото или в корема.

Можете сами да си поставяте Саяна Прес у дома. Инжекцията освобождава хормона прогестерон, който спира овулацията (освобождаване на яйцеклетка), съгъства цервикалния секрет, за да попречи на спермата да достигне яйцеклетката, и изтънява стената на матката (утробата), за да предотврати прикрепването на оплодена яйцеклетка към нея.

Съществуват различни видове противозачатъчни средства, сред които най-ефективното е противозачатъчният имплант, последван от противозачатъчната спирала, противозачатъчните инжекции, противозачатъчните хапчета, които се приемат през устата, и презервативите.

Всички тези средства можете да получите от NUPAS и като част от нашата услуга ще обсъдим вариантите, ще ви предоставим противозачатъчни средства и ще ви помогнем да направите планове за вашата дългосрочна употреба на контрацептивни средства.

За повече информация относно противозачатъчните средства прегледайте нашия уебсайт www.nupas.co.uk или посетете своя личен лекар, медицинска сестра или местни клиника или специалист по сексуално здраве като Brook; посетете адрес www.fpa.org.uk/resources или www.sexwise.org.uk/contraception/

Вашите варианти за терапия

Когато решавате кой вид аборт е най-подходящ за вас, разполагате с редица варианти. Видът на аборта, който ще ви предложим, зависи от това в коя седмица сте бременна (това се нарича гестационна седмица) и дали е удачно при вас да се проведе типът лечение в зависимост от медицинските състояния, които може да имате. Те ще бъдат подробно обсъдени с вас по време на вашата консултация и също така ще бъдат анализирани от нашия медицински екип, за да се гарантира, че избраното лечение е подходящо за вас.

Видове аборт

Медикаментозен аборт в ранна бременност (МАРБ)

(ако сте в по-ранна от 10 гестационна седмица)

- Лечение, изпратено по пощата до вашия домашен адрес.
- Вземане на лечение лично от вас в клиниката.
- Лечение, определено в клиниката – на определени интервали от време

Варианти за лечение по хирургичен път

- Хирургическо лечение с местна упойка
- Хирургическо лечение с успокоителни (седация) при запазено съзнание
- Хирургическо лечение с обща анестезия

Ако живеете в Англия, Шотландия, Уелс или Северна Ирландия, обикновено абортите се финансират от NHS.

Медикаментозен аборт в ранна бременност
Медикаментозен аборт в ранна бременност (МАРБ)
или „ хапче за аборт“ – се състои от прием на два вида лекарства за прекратяване на бременността.

Първото лекарство, Мифепристон (Mifepristone), действа като блокира хормона прогестерон. Без прогестерон лигавицата на матката се разгражда и бременността не може да продължи.

Второто лекарство, мизопропростол, кара матката да контрахира (да се свива), причинявайки спазми, кървене и загуба на бременността, подобно на спонтанен аборт.

(Важно: Мизопропростол няма лиценз в Обединеното кралство за употреба по време на бременност, но е признато и одобрено предпочитано лекарство за прекратяване на бременност).

Ползите от аборт в ранна бременност са:

- Неинвазивно лечение, при което не се налага упойка
- Високо ниво на безопасност
- Лечението (често) е по-лесно достъпно в района ви, вместо да пътувате до хирургическа клиника
- Можете да се храните и пиете течности преди лечението
- Можете да си бъдете у дома, докато плодът се изхвърля.

Лечение, изпратено по пощата до вашия домашен адрес (хапче по пощата)

Хапчетата, изпратени по пощата, представляват безопасен и законен начин за прекратяване на бременност в ранна бременност (под 9+6 гестационна седмица), без да се налага да посещавате клиника. Ако отговоряте на условията да получите хапчета по пощата, след вашата консултация ще получите терапията си за МАРБ по пощата с пълни инструкции как да приемате лекарствата и подробности за нашата услуга за последващи грижи.

Прием на първата таблетка – ще получите пакет, съдържащ вашите таблетки за аборт. Важно е да изчакате 24-48 часа между първата и втората таблетка.

Приемете първата таблетка (мифепристон) с вода.

Ако повърнете в рамките на 90 минути след приема на първата таблетка, трябва да ни уведомите, като се обадите на 0333 016 0400 възможно най-скоро, тъй като може да се наложи да вземете друга таблетка.

Прием на втората таблетка – прочетете информация за интервала на прием на таблетки за МАРБ на страница 18, за да получите пълни инструкции

Пакетът ви ще съдържа също така:

- Листовка за противозачатъчни средства
- Презервативи
- Комплект тест за бременност.

Вземане на медикаменти лично от вас в клиниката

Това не е клиниката за посещение без час, така че ще трябва да имате предварително записан час, който ще бъде уговорен по време на вашата консултация по телефона.

Важна информация

Ако промените решението си след приема на първата таблетка и решите да продължите бременността, не можем да гарантираме правилното протичане на бременност и бихме ви посъветвали да посетите вашия лекар възможно най-скоро, за да организирате пренатална грижа.

Правна информация

Тези лекарства са предписани лично на вас.

Незаконно е да давате вашето лекарство на някого друго, защото е предписано лично за вас. Ако не използвате това лекарство, свържете се с нас относно начина на изхвърлянето му. Това не бива да ви пречи да потърсите медицинска помощ, ако имате нужда от нея.

Ако решите да се откажете от (медицински) аборт и не приемате лекарството, моля:

- Върнете лекарствата в NUPAS или в аптека
- Незаконно е да давате лекарствата на някой друг
- Незаконно е умишленото използване на лекарствата над 10 седмици у дома или за последваща бременност

Медикаментозен аборт в ранна бременност (МАРБ) (поетапна терапия) – втори етап на лечение в домашни условия

След консултацията по телефона ще ви бъде записан час за посещение в удобна за вас клиника. Ще ви бъде предложено ултразвуково изследване за определяне на гестационната седмица, в която се намирате, и след това, ако отговаряте на условията, ще ви бъде даден мифепристон, който да приемате през устата (с вода).

Ще можете да напуснете клиниката веднага щом приемете мифепристон. За вашия втори етап на лечение у дома ще получите 6 таблетки мизопроустол и болкоуспокояващи лекарства.

Таблетките мизопроустол трябва да бъдат приети в рамките на 24 - 48 часа след приема на мифепристон (първи етап от лечението).

Как да приемате мизопроустол

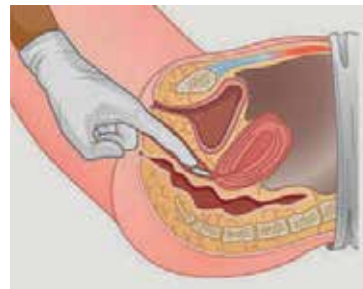
Таблетките мизопроустол се поставят във вагината или между бузата и венета. Вижте илюстрациите, за да се ориентирате по-подробно. Мизопроустол причинява силни, болезнени спазми и обилно кървене.

Важно е преди да започнете каквото и да е лечение, да измиете ръцете си старателно със сапун и вода преди и след поставяне на таблетки мизопроустол в устата или вагинално.

Вагинално поставяне

- 1 Изпразнете пикочния си мехур
- 2 Измийте ръцете си старателно със сапун и вода

- 3 **Поставете таблетките** колкото се може по-дълбоко във вагината си. Точната позиция на таблетките не е важна, при условие че те не изпаднат. Избутайте ги с върха на пръста си; поставете ги или една по една, или всички заедно.

Можете да поставите таблетките в легнало, клекнало или изправено положение с един вдигнат крак – в зависимост кой от начините ви е най-удобен.

- 4 След 3 часа, ако се чувствате добре, но не сте имали кървене или само леко зацапване/размазване, поставете допълнителните ДВЕ (2) таблетки във влагалището ИЛИ между горната част на бузата и венците (1) от всяка страна. Таблетките във влагалището ще се разтворят сами - ако са между бузата и венците, оставете за 30 минути преди да погълнете остатъка с вода. Избягвайте вагиналното приложение, ако е налице някакво кървене. Ако втората доза мизопроустол не е използвана, моля, направете справка с информационната листовка за пациента, в която са дадени указания за правилното извършване; НЕ давайте остатъците от лекарствата на никого друго или не ги използвайте за друга бременност.

В устата между бузата и венеца (букално)

1 Препоръчително е да навлажните устата си, като пиете вода, преди да поставите таблетките в устата си, тъй като това ще улесни разтварянето на таблетките.

2 **Поставете таблетки в устата си между** горната част на бузата и венеца или между долната част на бузата и венеца (по 2 от всяка страна), което ви е най-удобно, и оставете таблетките да се разтворят за 30 минути. Важно е да пиете глътки вода, за да поддържате устата си влажна, тъй като те няма да се разтворят в суха уста.

Не поглъщайте таблетките на този етап. Ако таблетките не са се разтворили напълно след 30 минути, можете да ги изпиете с малко вода. Таблетките може да оставят неприятен вкус в устата ви.

3 След 3 часа, ако се чувствате добре, но не сте имали кръвене или само леко зацапване/размазване, поставете допълнителните ДВЕ (2) таблетки във влагалището ИЛИ между горната част на бузата и венците (1) от всяка страна. Таблетките във влагалището ще се разтворят сами - ако са между бузата и венците, оставете за 30 минути преди да погълнете остатъка с вода.

Болкоуспокояващи средства

Ще изпитате спазми и болка, които могат да бъдат силни за кратък период от време. Така се изхвърля бременността. Важно

е да имате болкоуспокояващи у дома. От клиниката ще ви бъдат дадени някои лекарства, които да вземете вкъщи, но ви съветваме да имате на разположение малко ибупрофен или парацетамол. В зависимост от вашата медицинска анамнеза и потенциални алергии, медицинската сестра/ акушерката ще са обсъдили с вас най-добрите варианти, които ще са съобразени с първото ви лечение.

Примерни болкоуспокояващи:

- Когато болката ви започне, вземете ибупрофен за лека болка – 2x200 mg – те могат да се приемат на всеки 4–6 часа (МАКСИМУМ 6 ТАБЛЕТКИ ЗА 24 ЧАСА).
- Парацетамол може да се използва за лека до умерена болка при жени, които не могат да приемат ибупрофен (МАКСИМУМ 8 ТАБЛЕТКИ ЗА 24 ЧАСА).
- 1x30 mg кодеин фосфат на всеки 6–8 часа
- Използвайте бутилка с гореща вода (според инструкциите на производителя), тъй като топлината също може да помогне за облекчаване на болката.

Важна информация:

- **Не шофирайте и не работете с машини, докато приемате кодеин.**
- **Не шофирайте след прилагане на мизопропростол, докато не прекъснете бременността и не се почувствате достатъчно добре, за да го направите.**
- **Препоръчително е да имате партньор или доверен възрастен придружител (на възраст над 18 години), който да ви помага у дома. Това е за вашата собствена безопасност и безопасността на всички лица, за които се грижите.**

Какво да очаквате от медикаментозния аборт в ранна бременност и чести нежелани реакции

Абортът обикновено настъпва между 2-12 часа след приема на лекарството. Трябва да очаквате кървене и отделяне на кръвни съсиреци. След 3 часа, ако се чувствате добре, но не сте имали кървене или само леко зацапване/размазване, поставете допълнителните ДВЕ (2) таблетки във влагалището ИЛИ между горната част на бузата и венците (1) от всяка страна. Ако сте имали някакво кървене, препоръчително е да поставите таблетките между горната буза и венеца. Може да продължавате да кървите периодично до 4 седмици след медикаментозния аборт. Ако кървенето не настъпи след 7 дни от приема на мизопроустол, трябва да сте обадили на линията за последващи грижи и да говорите с клиничен специалист.

Някои пациенти могат да получат странични ефекти от лекарството като гадене и/или главоболие. В редки случаи може да получите зачервяване на лицето или кожен обрив.

- Моля, свържете се незабавно с линията за последващи грижи, ако получите някой от тези симптоми.

Ако повърнете в рамките на 90 минути след приема на таблетката мифепристон, моля, свържете се с клиниката или линията за последващи грижи, тъй като може да се нуждаете от повторна доза.

Някои пациенти може да имат вагинално кървене преди втория етап от лечението. Ако това стане, моля, носете дамска превръзка, не използвайте тампон. Приемливо е да имате кървене, подобно на обилна менструация. Ако кървенето ви безпокои или ако получите остра реакция

към лекарството, незабавно се свържете с клиниката или линията за последващи грижи.

Обичайните странични ефекти на мифепристон включват болка/спазми в долната част на корема (болката понякога може да бъде силна, изискваща употребата на силни болкоуспокояващи като кодеин), гадене, повръщане, диария, висока температура/втрисане (1 на 10 случая).

Лекарството мизопроустол може да причини диария, гадене, горещи вълни и втрисане. Обикновено тези симптоми изчезват в рамките на няколко часа. Ако тези симптоми продължават повече от 24 часа след приема на мизопроустол, моля, свържете се с нас.

Кървене

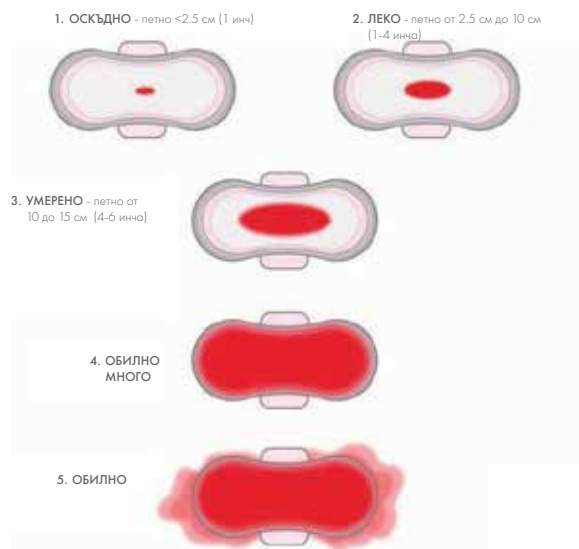
Количеството и видът на кървенето могат да варират при всеки човек и всеки аборт. Нормално е да получите леко, умерено или силно кървене по време на медикаментозен аборт (вижте изображенията на страница 25). Не всяка жена отделя кръвни съсиреци по време на медицински аборт, но при тези, които имат такива, съсиреците не трябва да са по-големи от лимон. НЕ е нормално да нямате кървене/оскъдно кървене (Изображение 1) или много обилно кървене (Изображение 5), затова трябва да се обадите на линията за последващи грижи на 0333 016 0400 за съвет, ако:

- 24 часа след приема на мизопропростол не кървите изобщо, имате зацапване/виждате само кръв върху салфетката при избърсване (вижте изображение 1 за ОСКЪДНО КЪРВЕНЕ).
- Имате обилно кървене, при което напоявате обилно по 2 дамски превръзки с размер макс в продължение на 2 часа (изображение 4 за ОБИЛНО КЪРВЕНЕ).

Обадете се на 999, ако получите изключително обилно кървене (вижте изображение 5 за много обилно кървене) и се чувствате зле.

Кървенето обикновено започва около 2 часа след прилагане на лекарството. Повечето жени кървят в продължение на около 2-4 часа. Кървенето може да започне като лека загуба на кръв, но постепенно то се усилва, докато не абортирате. След като сте направили аборт, кървенето постепенно ще намалее, но ще продължите да имате кървене (подобно на менструация) в продължение на 7-14 дни.

Използвайте само дамски превръзки до следващия си цикъл. Не използвайте тампони поради риск от инфекция. Използването на дамски превръзки ще ви помогне да следите загубата на кръв и да предотвратите инфекция.

Рискове/усложнения и процент на неуспешно прекъсване

Рисковете и възможните усложнения от лечението ще бъдат обсъдени обстойно по време на вашата консултация.

Медикаментозният метод за абортиране носи малък риск от неуспешно прекъсване на бременността. В тези ситуации съществува по-малък риск от необходимост от допълнителна интервенция за завършване на процедурата, т.е. хирургическа интервенция след медикаментозен аборт.

Могат да възникнат следните усложнения:

- Непълен аборт, свързан с оставане на тъкан (по-малко от 1-2 на 100)
- Много обилно кървене, изискващо кръвопреливане (по-малко от 1 на 1000 случая)
- Понякога може да възникне инфекция (по-малко от 1 на 100 случая)
(Кралски колеж на акушер-гинеколозите, 2022 г.)

Инфекция

Понякога се получава задържане на малко количество тъкан (която не излиза заедно с плода) и може да се получи инфекция. Сериозните усложнения имат предупредителни признаци. Ако получите някой от симптомите по-долу, се обадете незабавно на телефонната линия за последващи грижи на 0333 016 0400:

- Висока температура и/или треска, грипopodobни симптоми или усещане за треперене
- Много силно кървене, при което се напълват повече от 2 дамски превръзки на час в продължение на 2 часа. Тези превръзки трябва да са подходящи за обилно кървене
- Коремна болка или дискомфорт, които не се облекчават от болкоуспокояващо лекарство или от използване на загряваща подложка
- Вагинално течение с неприятна миризма

Вж. Инструмент за установяване на сепсис на стр. 50.

Обадете се на 999 или помолете вашия помощник да се обади незабавно за линейка, ако получите някой от следните симптоми:

- При прекъсване на бременността, препълването на дебели дамски превръзки на всеки 5–10 минути и отделянето на кръвни съсиреци по-големи от размера на ръката ви не е нормално и трябва да посетите спешно отделение в района
- Загуба на съзнание
- Тежка алергична реакция като подуване на лицето, устата, гърлото или затруднено дишане.

Последващи грижи след медикаментозен аборт в ранна бременност (МАРБ)

Ние съветваме всички свои пациенти, независимо от гестационната седмица (етап на бременността), да повторят теста за бременност след 3 седмици. Много е важно да използвате първата урина за деня. Комплектът тест за бременност се намира във вашия пакет за последващи грижи с пълни инструкции за употреба. Трябва незабавно да се свържете с клиниката, ако резултатът ви е положителен.

На разположение има медицински специалисти 24 часа в денонощието, включително събота и неделя и официални празници, с които можете да обсъдите всички свои притеснения на 0333 016 0400.

ГОРЕЩА ЛИНИЯ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ПОМОЩ

Тел.: 0333 016 0400

Тел.: (01) 874 0097 (Ирландия)

Аборт по хирургически път

Абортът по хирургически път е безопасна и елементарна процедура, използвана за прекратяване на бременността. Използват се различни методи в зависимост от вашето здравословно състояние, личен избор и гестационна седмица (етап на бременност). Абортите по хирургически път са леки операции и се извършват в рамките на един ден; те не изискват да нощувате в болницата.

Ръчна вакуумна аспирация

Този метод може да се използва до 14-тата седмица на бременността и включва поставяне на тръба в матката през шийката на матката (отвора към утробата от вагината). Хирургът използва спринцовка и внимателно изсмукване, за да отстрани бременността.

Тази процедура е много бърза, обикновено отнема 10-15 минути. Възстановяването също е бързо и обикновено можете да напуснете клиниката след кратка почивка.

В определени ситуации можем да направим ръчната вакуумна аспирация под местна упойка, но този метод се препоръчва само за жени, които са в по-ранна от 10 седмица от бременността.

Дилатация и евакуация (Д и Е)

Този метод се използва след 14-та седмица от бременността. Това включва въвеждане на специален инструмент, наречен форцепс, през шийката на матката и в матката, за да се премахне бременността.

Д и Е обикновено се извършва под пълна упойка (ПУ). Процедурата обикновено отнема около 10-20 минути.

Хирургическото лечение с успокоителни и при запазено съзнание (УЗС)

Успокоителни и при запазено съзнание (УЗС) е комбинация от лекарства, които ви помагат да се отпуснете и да не изпитвате болка по време на медицинска процедура. Намалява безпокойството и е изключително подходящо при повечето кратки гинекологични процедури. При УЗС имате възможност да се възстановите бързо и да се върнете към ежедневните си дейности скоро след процедурата.

Лекарствата за УЗС се прилагат по венозен път в горната част на ръката или върху горната част на дланта, а медицинските ви показатели ще бъдат проследявани по време на цялата процедура. Ще бъдете будни през цялото време и ще можете да говорите с медицинската си сестра и лекаря, но ще се чувствате сънлива, като това може да продължи до няколко часа по-късно. Възможно е да нямате никакъв или да имате само ограничен спомен от процедурата, след като са ви дадени успокоителни при запазено съзнание.

След това се прилага местна упойка за обезболяване на шийката на матката. Може да почувствате леко убождане, което не продължава дълго. Успокоителните лекарства ще помогнат за това.

След това хирургът извършва процедурата, докато медицинска сестра/ акушерка следи състоянието ви през цялото време.

След терапията лице от персонала ще ви помогне да отидете до залата за възстановяване. Специално обучен персонал ще се грижи за вас и ще наблюдава вашето възстановяване. Когато преценят, че сте се възстановили от упойката, ще бъдете изписана.

Молим ви да осигурите отговорен възрастен, който да ви придружи до дома и да остане с вас до следващия ден. Ще трябва да организирате транспорт до дома, тъй като не можете да шофирате или да работите с машини.

Подробно ще ви бъдат обяснени страничните ефекти и усложненията, свързани с манипулацията с успокоително при запазено съзнание, преди да дадете съгласието си за извършване на процедурата.

Хирургически аборт с пълна упойка (ПУ)

Пълната упойка (ПУ) предизвиква състояние на контролирано безсъзнание, при което ви се дават лекарства, от които заспите, така че да не усещате операцията и да не чувствате болка, докато се извършва процедурата.

ПУ е идеална за жени, които предпочитат „да спят“ по време на процедурата, като тя е подходяща за бременни жени в етап на бременността от 5-та седмица до 23 седмици и 6 дни.

Лекарствата за ПУ се прилагат по венозен път в горната част на ръката или върху горната част на дланта и ви приспиват, а медицинските ви показатели ще бъдат проследявани по време на цялата процедура. Освен това ще бъдете внимателно наблюдавани от анестезиолог и през цялото време до вас ще има медицинска сестра/акушерка.

Подготовка на шийката на матката

Преди аборта по хирургически път цервиксът (шийката на матката) ще бъде подготвен за лечение с лекарствата мифепристон, мизопропростол и хигроскопични дилататори, наречени дилапан. Възможно е да се наложи да приемете само от едно от тези лекарства или може да имате нужда от повече. Подробно ще ви обясним от каква подготовка се нуждаете и кога и как ще стане това.

Таблетките мифепристон и мизопропростол омекотяват шийката на матката, което я прави по-лесна за разширяване (отваряне). Дилапан представляват пръчици с размер на кибритена клечка, които се вкарват в шийката на матката преди операцията. Те се раздуват, благодарение на което шийката на матката се разтваря леко. Поставянето се извършва в клиниката и отнема само няколко минути. За тази процедура можем да използваме инжекция или спрей с местна упойка. Ако планираната продължителност на терапията е 2 дни, ще се приберете къщи след поставянето им. Тъй като дилататорите Дилапан се разширяват, това може да причини спазми или много леко кървене и много рядко водите ви могат да се спукат и да се стигне до спонтанен аборт. Понякога дилататорите Дилапан могат да изпаднат. Ще ви бъде дадена допълнителна информация относно контрола на болката и какво да правите, ако родилният процес започне или водите ви изтекат.

Рисковете от аборта по хирургически път включват:

- Увреждане на матката (1-4 на 1000 случая)
- Увреждане на шийката на матката (1 на 100 случая)
- Кръвоизлив (1-4 на 1000 случая)
- Инфекция (по-малко от 1 на 100 случая)
- Задръжане на тъкани, свързани с бременността (3 на 100 случая)

(RCOG, 2022)

*Всички хирургически процедури носят определени рискове, но, моля, бъдете сигурни, че имаме отлични резултати във връзка с безопасността и при нас работят само висококвалифицирани хирурзи, анестезиолози и медицински сестри/акушерки.

Физическа активност след аборт по хирургически път.

- Трябва да планирате да си починете и да не се натоварвате 24-48 часа след вашия аборт по хирургически път.
- Обикновено можете да се върнете към нормалните си дейности веднага щом се почувствате комфортно, включително да вземете вана или душ, използване на тампони, упражнения (включително плуване) и вдигане на тежести. (nhs.uk, 2022 г.)

След аборт, извършен под ПУ, ви молим до вас да има човек, който да се грижи за вас 24 часа след процедурата.

Контрацепция (предпазване от бременност)

Ако решите, по време на тази процедура може да ви бъде поставена спирала или имплант, докато все още сте под пълна упойка.

УЗ/ПУ и кърмене

Почти всички лекарства, използвани по време на успокоителни при запазено съзнание или пълна упойка преминават в кърмата, но в много малки количества, които не засягат вашето бебе. Можете да възобновите кърменето веднага щом се почувствате възстановени и готови за това. Следете за признаци на прекомерна сънливост при вашето бебе. Преди процедурата може да е добре да изцедите кърма, която да използвате след терапията.

След вашата процедура

Преди да напуснете клиниката, ще бъдат обсъдени мерките за последващи грижи за вас и ще ви бъде даден пакет за последващи грижи, който съдържа:

- Листовка за противозачатъчни средства
- Презервативи
- Данни за контакт с нашата линия за последваща грижа

ГОРЕЩА ЛИНИЯ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ПОМОЩ

Тел.: 0333 016 0400

Тел.: (01) 874 0097 (Ирландия)

Какво да очаквате след аборт по хирургически път

Кървенето варира от леко кървене до кървене, каквото сте имали при най-обилната си менструация, в зависимост от етапа на бременността. Нормално е да кървите 7-14 дни след операцията и може да отделяте малки кръвни съсиреци в продължение на няколко дни. Като ориентир използвайте собствената си менструация – кървенето никога не трябва да бъде по-обилно от най-обилната менструация, която сте имали.

Ако бременността ви е била ранна (5–7 седмици), може да имате само минимална загуба на кръв. Това не означава, че вашето лечение е неуспешно.

Моля, свържете се с линията за последващи грижи, ако симптомите на бременност продължават повече от една седмица или все още се „чувствате“ бременна.

Използвайте дамски превръзки до следващия си цикъл; не използвайте тампони. Използването на дамски превръзки ще ви помогне да следите загубата на кръв и да предотвратите инфекция.

Ако кървенето продължи повече от 2 седмици или то ви притеснява, моля, свържете се с нас на линията за последващи грижи.

Инфекция

Ще Ви бъдат дадени 2 различни вида антибиотици по време на лечението (освен ако не сте алергична към тях). Понякога обаче може да се инфектират малки парчета тъкан, които не са излезли по време на аборта. Сериозните усложнения имат предупредителни признаци.

Ако получите някой от симптомите по-долу, се обадете незабавно на телефонната линия за последващи грижи на 0333 016 0400:

- Висока температура и/или треска, грипopodobни симптоми или усещане за треперене.
- Много силно кървене, при което се напълват повече от 2 дамски превръзки на час в продължение на 2 часа. Тези превръзки трябва да са подходящи за обилно кървене.
- Непрестанна коремна болка, по-силна от болка при цикъл, или дискомфорт, които не се облекчават от болкоуспокояващо лекарство или от използване на загриваща подложка.
- Вагинално течение с неприятна миризма.

Вж. Инструмент за установяване на сепсис на стр. 50.

ГОРЕЩА ЛИНИЯ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ПОМОЩ

Тел.: 0333 016 0400

Тел.: (01) 874 0097 (Ирландия)

Съвети преди хирургическа намеса

Неща, които трябва да запомните

Важно е да изпълните тези инструкции, преди да пристигнете в клиниката; ако не го направите, лечението ви може да бъде забавено, а в някои случаи и отменено.

При всички консултации, и при медикаментозен аборт в ранна бременност, и при аборт по хирургически път, вие трябва да следвате тези инструкции:

- Носете широки, удобни дрехи
- Носете списък с всички предписани лекарства или инхалатори
- Ако приемате предписани лекарства, трябва да продължите да ги приемате както обикновено
- Ако са ви предписани следните лекарства, моля, свържете се с нас: Аспирин, Варфарин или Клопидогрел (Plavix)
- Необходимо е да носите дамски превръзки (не тампони)

При аборти по хирургически път под пълна упойка или успокоително при запазено съзнание, моля, също изпълнете и тези допълнителни инструкции:

- Приемайте само бистри течности (вода) до 2 часа преди процедурата
- Не приемайте твърди храни най-малко 6 часа преди процедурата
- Осигурете човек, който да се грижи за вас 24 часа след терапията
- Силно препоръчваме да не пушите 24 часа преди и след вашата процедура по хирургически път

- Носете със себе си халат и чехли
- Преди операцията, моля, свалете всички обици по лицето и тялото, грим и лак за нокти
- Моля, свалете всички контактни лещи преди процедурата
- Ако се разболеете в рамките на 48 часа преди процедурата по хирургически път, моля, свържете се с клиниката, тъй като може да се наложи да презапишете часа си за аборт.

ГОРЕЩА ЛИНИЯ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ПОМОЩ

Тел.: 0333 016 0400

Тел.: (01) 874 0097 (Ирландия)

Последващи грижи след медикаментозен аборт в ранна бременност и след аборт по хирургически път

След аборт можете да:

- ✓ Приемате болкоуспокояващи като ибупрофен или парацетамол, за да облекчите болката или дискомфорта
- ✓ Да използвате дамски превръзки, но не и тампони, докато кървенето спре (и за да можете да наблюдавате загубата на кръв)
- ✓ Да водите полов живот веднага щом се почувствате готови, но използвайте противозачатъчни средства, ако не искате да забременеете отново, тъй като обикновено способността за зачеване се възстановява веднага след аборт
- ✓ Обикновено можете да се върнете към нормалните си дейности веднага щом се почувствате комфортно, включително да вземете вана или душ, използване на тампони, упражнения (включително плуване) и вдигане на тежести. (nhs.uk, 2022)

! Обадете се на 999, ако получите изключително обилно кървене (вижте изображение 5 на стр. 25 за много обилно кървене) и се чувствате зле

Обадете ни се, ако:

- ! пълните до горе по две или повече дамски превръзки размер макси на час в продължение на 2 часа (вж. стр. 25 за съвети относно количеството и вида на кървенето, които следва да очаквате)
- ! развиете необичайно вагинално течение с неприятен мирис

- ! вдигане на висока температура или поява на грипоподобни симптоми след 24 часа
- ! развиване на усилваща се болка, включително такава, която може да сочи за недиагностицирана извънматочна бременност (например, ако болката в долната част на корема е само едностранна, усеща се под ребрата или стига до раменете)
- ! липса на кървене или само зацапване или замърсяване с кръв върху дамска превръзка или бельо през 24-те часа след прием на мизопростал за извършване на медикаментозен аборт
- ! продължаващи симптоми на бременност 1 седмица след аборта (RCOG, 2022)

Секс

Започнете да водите полов живот, щом се почувствате готови за това, но използвайте противозачатъчни средства, ако не искате да забременеете отново, тъй като обикновено способността за зачеване се възстановява веднага след аборт (nhs.uk, 2022 г.)

Моля, обмислете вариантите за контрацепция, изложени на стр. 12.

Дискомфорт в гърдите и изтичане на течност

Ако сте имали дискомфорт в гърдите преди лечението, може да отнеме около седмица, преди симптомите да отшумят. Ако все още изпитвате дискомфорт след 2 седмици, моля, свържете се с линията за последващи грижи.

Необичайно е от гърдите на пациентки, които са били в по-малка от 12 гестационна седмица, да изтича течност. Моля, позвънете за съвет, ако се притеснявате. Ако гърдите ви са болезнени, напрегнати, горещи и имат възпалена/зачервена област, може да имате инфекция. Моля, свържете се с линията за последващи грижи или с вашия личен лекар.

Повръщане/гадене

Ако сте имали повръщане или гадене преди терапията, може да отнеме около седмица преди симптомите да отшумят. Възможно е да получите гадене и от лекарството, което сте приели. Въпреки това, ако нямате подобрение след 2 седмици, моля, свържете се с линията за последващи грижи.

Шофиране

Ако сте били под пълна упойка, не трябва да шофирате поне 48 часа. Моля, допитайте се до вашата застрахователна компания. Ако участвате в злополука, е възможно вашата застраховка да не важи.

Пътуване/вакации извън Обединеното кралство

Не е препоръчително да ходите на почивка където и да било, докато не получите отрицателен тест за бременност и не бъдете прегледани след 4 седмици. Вашата туристическа застрахователна компания може да не покрива възникнали медицински проблеми, ако не сте ги информирали. Препоръчва се да не плувате в морето 4 седмици поради риск от инфекция.

Моля имайте предвид, че е незаконно приемането на лекарства за аборт извън страната.

Прегледи след процедурата

Препоръчва се да минете контролен преглед след 4 седмици. Прегледът може да бъде проведен в местната клиника за контрацепция и сексуално здраве (CASH) или от вашия лекар.

Повтаряне на теста за бременност

Ако сте прекъснали бременността в ранен стадий по медицински път, трябва да повторите теста за бременност след 3 седмици, за да се уверите, че лечението е било успешно. Много е важно да използвате първата урина за тази сутрин. Комплекът тест за бременност ще се намира във вашия пакет за последващи грижи. Трябва незабавно да се свържете с клиниката или линията за последващи грижи, ако резултатът е положителен и ние ще запишем час за контролен преглед. Ако по време на контролния ултразвуков преглед бъде установено, че прекъсването е неуспешно и все още сте бременна, може да бъде назначено прекъсване на бременността по хирургически път. Не се препоръчва да продължите бременността поради рисковете, свързани с лекарствата, които сте приели.

Ако сте направили хирургичен аборт, няма да ви бъде направен тест за бременност, тъй като процентът на неуспешните опити е много нисък. Въпреки това, ако симптомите на бременността не са изчезнали след 2 седмици и/или все още се чувствате бременна, моля, свържете се с линията за последващи грижи за съвет на 0333 016 0400.

Ако желаете сама да си направите самостоятелно тест за бременност, за да се уверите, препоръчваме ви да го направите не по-късно от 4 седмици след процедурата.

ГОРЕЩА ЛИНИЯ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ПОМОЩ

Тел.: 0333 016 0400

Тел.: (01) 874 0097 (Ирландия)

Бременност с неизвестна локализация (PUL) и извънматочна бременност

Положителен тест за бременност означава, че сте бременна, но ако бременността е много ранна, може да е трудно тя да бъде установена с ултразвуково изследване.

Това е много често срещано, тъй като тестът за бременност изисква само 10 mIU/mL ниво на хормона, за да даде положителен резултат. Коремното ултразвуково изследване изисква ниво на хормона от около 1500 mIU/mL, за да се установи бременността. Най-ранната бременност, открита с помощта на ултразвуково устройство, е на около 4 седмици и 6 дни, почти 5 седмици. Не може да се предложи лечение, докато бременността не бъде открита чрез ултразвук.

В някои случаи е възможно бременността да не бъде открита чрез ултразвук поради това, че се намира извън матката. Това състояние е известно като „извънматочна (ектопична) бременност“. Ектопичен означава „на грешното място“.

Извънматочната бременност се среща при около 1 на 100 бременности, така че е доста рядко срещана. Най-вероятно е бременността да е твърде ранна, за да бъде установена чрез ултразвуково изследване. Във всички случаи обаче трябва да посетите спешното отделение, ако смятате, че имате извънматочна бременност.

Какви са симптомите на извънматочна бременност?

Симптомите могат да се развият по всяко време между 4-та и 10-та седмици от бременността.

Симптомите включват едно или повече от следните състояния:

- Болка от едната страна в долната част на корема. Тази болка може да е остра или да се развие бавно, като става по-силна в продължение на няколко дни. Тя може да стане непоносимо силна.
- Често се появява вагинално кървене, но невинаги. Често това кървене е различно от кървенето, свързано с цикъла. Така например кървенето може да е по-обилно или по-слабо от нормалната менструация. Кръвта може да изглежда по-тъмна. Въпреки това може да помислите, че кървенето е закъсняла менструация.
- Може да се появят и други симптоми като диария, чувство на отпадналост или болка при изхождане (изпражнения).
- Може да се развие болка в горната част на раменете. Това се дължи на изтичане на известно количество кръв в корема и дразнене на диафрагмата (мускулт, използван за дишане).
- Силна болка или „колапс“. Това е спешно състояние, тъй като кървенето е обилно.
- Понякога липсват предупредителни симптоми (като болка), следователно колапсът, дължащ се на внезапно силно вътрешно кървене, понякога е първият признак на извънматочна бременност.

Ако сте били посъветвана да преминете повторен ултразвуков преглед между 7-14 дни, но развиете някой от тези симптоми в рамките на този период, **ТРЯБВА** да отидете в спешното отделение.

Къде се развива извънматочната бременност?

Повечето извънматочни бременности възникват, когато оплодена яйцеклетка се прикрепя към вътрешната обвивка на фалопиевата тръба (извънматочна бременност в тръбата). Рядко извънматочна бременност възниква на други места, като например в яйчника или вътре в корема.

Венозна Тромбоемболия (ВТЕ)

Какво е венозна тромбоза?

Тромбозата е кръвен съсирек в кръвоносен съд (вена или артерия). Венозна тромбоза възниква във вена. Вените са кръвоносните съдове, които връщат кръвта обратно към сърцето и белите дробове, докато артериите отвеждат кръвта от там.

Дълбоката венозна тромбоза (ДВТ) е кръвен съсирек, който се образува в дълбока вена на крака, пресеца или таза.

Защо съм изложена на риск?

Бременността увеличава риска от ДВТ. Въпреки това венозната тромбоза все пак е необичайно състояние по време на бременност или през първите 6 седмици след раждането, като се среща само при 1–2 на 1000 жени. ДВТ може да възникне по всяко време на бременността.

Защо ДВТ е сериозно състояние?

Венозната тромбоза може да бъде сериозно състояние, защото кръвният съсирек може да се откъсне и да се придвижи в кръвния поток, докато не попадне в друга част на тялото като белия дроб. Това се нарича белодробна емболия (БЕ) и може да бъде животозастрашаващо състояние.

Симптомите на ДВТ могат да бъдат:

- Подуване на ръката или крака
- Болка или чувствителност в пресеца
- Повишено затопляне или зачервяване на ръката/крака

ГОРЕЩА ЛИНИЯ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ПОМОЩ

Тел.: 0333 016 0400

Тел.: (01) 874 0097 (Ирландия)

Трябва незабавно да потърсите помощ, ако получите някой от тези симптоми.

Диагностицирането и лекуването на ДВТ намалява риска от развиване на белодробна емболия (БЕ).

Симптомите на БЕ могат да включват:

- Много силна отпадналост
- Внезапен припадък
- Внезапно необяснимо затруднено дишане
- Болка в гърдите/стягане в гърдите
- Изкашляне на кръв

Какво повишава риска от ДВТ/БЕ за мен?

Вашият риск от образуване на кръвен съсирек се увеличава, ако:

- сте над 35 години
- имате наднормено тегло с индекс на телесна маса (ИТМ) над 30
- сте пушачка
- вече сте имала три или повече бременности
- сте имала предишна венозна тромбоза/имате фамилна анамнеза за венозна тромбоза
- страдате от медицинско състояние като сърдечно заболяване, белодробно заболяване или артрит
- имате силно разширени вени, които са болезнени или се разпростират над коляното със зачервяване/пудуване
- се обезводните или обездвижите по време на бременност например поради повръщане при бременност
- останете на едно място дълго време или когато пътувате в продължение на 4 или повече часа (със самолет, лек автомобил или влак)

Ако се установи, че имате рисков фактор за венозна тромбоза, ние ще ви предложим инжекция за разреждане на кръвта и компресионни чорапи, ако сте записани за хирургическа процедура.

ГОРЕЩА ЛИНИЯ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ПОМОЩ

Тел.: 0333 016 0400

Тел.: (01) 874 0097 (Ирландия)

ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЕПСИС ЗА ПАЦИЕНТИ И БОЛНОГЛЕДАЧИ

Какво е сепсис?

Сепсисът е животозастрашаващо състояние, което възниква като реакция на организма към инфекция, която уврежда собствените му тъкани и органи. Инфекцията се причинява от нахлули в тялото микроорганизми или „микроби“ (обикновено бактерии) и може да бъде ограничена в определен участък от тялото (напр. абсцес на зъб) или може да бъде по-разпространена в кръвния поток (често наричана „септицемия“ или „отравяне на кръвта“).

Сепсисът е спешно медицинско състояние, точно като инфарктите и/или инсултите. При пациентите със сепсис има до пет пъти по-голяма вероятност от смърт, отколкото при пациентите, преживели инфаркт или инсулт. Когато бъде хванат рано, перспективите са добри при по-голямата част от пациентите, но е жизненоважно да не отлагате търсенето на медицинска помощ. Сепсисът може да доведе до шок, полиорганна недостатъчност и смърт особено ако не бъде разпознат навреме и не се лекува своевременно. Бързото диагностициране и лечение на пациенти със сепсис е жизненоважно за успешното лечение.

Защо съм изложена на риск?

Всеки е потенциално изложен на риск от развитие на сепсис от леки инфекции (като „грип“, инфекции на пикочните пътища, гастроентерит, инфекции на дихателните пътища и др.), ако те не бъдат открити и лекувани навреме. Ако имате някакви симптоми (вижте по-долу) преди или след лечението, моля, уведомете ни незабавно.

Симптоми на сепсис

Симптомите на сепсис обикновено се развиват бързо и могат да включват:

- Силно втрисане и мускулна болка.
- Промяна във вагиналното течение и/или нередовното вагинално кървене със или без болка в долната част на корема/гърба.
- Липса на уриниране (през предходните 12-18 часа).
- Ниско кръвно налягане, което може да доведе до чувство на замаяване при изправяне.
- Промяна в ориентираността като объркване или дезориентация.
- Студена, лепкава и/или бледа кожа/кожа на петна.

Ако имате някой от тези признаци/симптоми през първите 6 седмици след прекъсване на бременността, моля, обадете се на нашия денонощен номер за помощ, на вашия личен лекар или посетете спешна помощ.

Лечение

- Антибиотици за лечение на инфекцията. Това лечение може да се проведе у дома или в болница, в зависимост от тежестта на инфекцията.
- Контрол на източника – това означава лечение на източника на инфекцията, като абсцес или инфектирана рана.
- Течности – може да се наложи да бъдат вливани през интравенозния катетър („системата“).
- Кислород – ако сепсисът засегне жизненоважни органи, като например вашето дишане и/или кръвно налягане, може да се наложи да бъдете приети в отделението за интензивно лечение (ОИЛ) за поддържане на органите, като изкуствена

вентилация на белите дробове (дихателен апарат), поддържане на бъбреците (хемодиализатор) и т.н., докато инфекцията се лекува.

1. Жената изглежда ли болна?

ИЛИ наблюдават ли се никакви други признаци извън нормата?
ИЛИ наблюдава ли се покачане по скалата MECOWS (модифицирана скала за ранно предупреждение в акушерството)?

2. Може ли да се допусне инфекция въз основа на анамнезата?

Да, но към момента източникът е неясен
Харизмоаннионит/ендометрит
Инфекция на пикочните пътища
Инфекция на раната от цезарово сечение или на перинеалната рана
грип, силно зачервено гърло или глевмония
Коремна болка или раздуване на корема
Абсцес на млечните жлези/мастит
Друго (посочете.....)

3. Налице ли е ЕДИН червен флаг за родилката?

Реагира само на глас или болка/не реагира
Систолно кръвно налягане $\leq$
Сърдечна честота $\geq$ на минута
Дихателна честота $\geq$ 25 за минута
Нуждае се от кислород за поддържане на кислородната сатурация_{тиско} $\geq$ 92%
Обрив, който не изbledвава при натиск, кожата е на петна, кожата е с пепелав цвят, цианотично одъждане (посиняване) на кожата
Не е отделяна урина през последните 18 часа
Отделяната урина е по-малко от 0,5 мл/кг/час
Лактат $\geq$ 2 mmol/l

Червен флаг за сепсис!

Тук Бързината е от критично значение, нужно е незабавно действие!

Реанимация:

Кислород за поддържане на сатурации > 94% (86% при ХОБС)
Регистрирайте нивата на лактат (ако са налични)
250 ml банки с натриев хлорид; максимум 250 ml при нормално кръвно налягане, максимум 2000 ml при ниско кръвно налягане/лактат > 2 mmol/l

Нисък риск от сепсис. Ако сте обзаведени, помислете за други инфекции, превърнете в друго отделение, ако се налага. Използвайте стандартни протоколи. Ако не се налага превантивно, пролонгирайте създаване с личния лекар/сестрите за медицинска помощ в извънработно време/111 (GP/OOH/111), ако е налице притеснение, или с 999 – ако пациентът се влоши бързо.

Дайте съвет за безопасност при липса на подобрение: обаждате се на 999, ако състоянието на пациента се влошава бързо, или на 111/уговорете преглед при личния лекар, ако състоянието не се подобрява или постепенно се влошава. Дайте указания за наличните ресурси, ако е удачно. Помислете за акушерска оценка

4. Налице ли е жълт флаг за родилката?

Ряднини, затржени за психичното състояние
Рязко влошаване на функционалните способности
Дихателна честота 21-24
Сърдечна честота 100-129 (91-126 след раждане)
Систолно кръвно налягане 91-100 mmHg
Не е отделяна урина през последните 12-18 часа
Температура < 36 °С
Пациент с отслабена имуна система/диабет/гестационен диабет
Пациентката е претърпяла инвазивна процедура през последните 6 седмици (например катетърно състояние, разкъсане с форталс, вакуумиращи на остатъци продукти от бременност, септум, жървени биопсии, скелетен аборт, превантивна на бременността)
Продължително разкъсване на феталните мембрани
Близък контакт с инфектиран от стрептококи от група А
Кървене/зловонна рана/вагинално течение
Ако пациентката е с отслабена имуна система и е под 18 г., третирайте като пациент с червен флаг за сепсис.

Вероятност става дума за сепсис

Преместете в специализирано отделение.
Съобщете за вероятността от сепсис при предаване на пациента

Комуникация:

Предупредете приемаща болница: „Пациентът е с червен флаг за сепсис“
Отделете пациентка към Спешното отделение (или друго място, с което има уговорка)
Присъстващи лица при предаване на пациент с червен флаг за сепсис

Инжекция анти-D имуноглобулин (само при процедури, извършвани след 10-та седмица на бременността)

Резус-фактурът (Rh) на кръвта присъства в кръвната група на по-голямата част от хората. Около 85% от хората са с положителен Rh, а останалите са с отрицателен Rh.

Ако жена с отрицателен Rh забременее и бащата на детето е с положителен Rh, има голяма вероятност бебето да е с положителен Rh. (Не можем да определим Rh фактора на бебето на този етап).

Ако резус-фактор положителните клетки навлязат в кръвния поток на майката от бебето, те ще произведат специални клетки, наречени антитела (анти-D-антитела), за да атакуват и унищожат тези чужди Rh положителни кръвни клетки, точно както тялото на жената се бори с инфекция.

Ако се допусне развиването на такива антитела, те ще останат в кръвта на майката за бъдещи бременности и вероятно за цял живот.

Rh положителни кръвни клетки могат да попаднат в кръвта на жената по няколко начина:

- По време на нормално раждане на бебе
- След спонтанен аборт
- Поради неправилно кръвопреливане

Ако кръвният ви тест покаже, че сте Rh отрицателна и бременността ви е 10 седмици или повече, след операцията

ще ви бъде поставена инжекция анти-D имуноглобулин. Това ще унищожи всички Rh положителни кръвни клетки, които може да са навлезли в кръвта ви. Така ще се предотврати развитието на вашите собствени анти-D антитела и ще се избегнат проблеми с бъдещи бременности.

Няма нужда да се тревожите излишно, че сте с отрицателен резус-фактор. Ако вече сте раждали, значи инжекция анти-D имуноглобулин ви е била поставена след раждането. Ако това е първата ви бременност, няма място за притеснение. Всички жени с отрицателен резус-фактор се изследват редовно в болничните клиники за пренатални грижи по време на бременността, наред с кръвта на бебето. Ако бебето е Rh отрицателно, тогава не е необходима инжекция анти-D имуноглобулин.

Това не означава, че при всички бъдещи бременности непременно има риск от навлизане на Rh положителни кръвни клетки в кръвта ви. Това е в сила само, ако партньорът ви е Rh положителен.

Важно е да се направи инжекция анти-D имуноглобулин след прекъсване на бременността или спонтанен аборт, тъй като кръвната група на бебето не е известна. Анти-D имуноглобулин може да се прилага и след бременност в зависимост от кръвната група на бебето. Винаги се консултирайте с вашия лекар.

ЧЗВ

Какво ще стане, ако променя решението си?

Ако не се чувствате сигурна в решението си, моля, не се притеснявайте. Можете да промените решението си до момента, в който лечението започне. Ако по някаква причина смятате, че имате нужда от повече време, за да вземете решението си, моля, кажете ни. Ако смятате, че ще ви бъде от полза да говорите с обучен консултант, можем да ви осигурим такъв.

Абортът ще ми попречи ли да забременея в бъдеще?

Не би следвало абортът да повлияе върху способността ви да забременеете. Всъщност вашата способност за зачеване може да се възстанови веднага, така че е много важно да използвате контрацептивни средства, за да предотвратите повторна бременност.

Колко струва един аборт?

Ако живеете в Англия, Уелс и Северна Ирландия, в повечето случаи абортите се покриват изцяло от NHS. Моля, обадете ни се, като ни дадете информация за вашето местоположение и личния ви лекар, за да разберете дали отговаряте на условията за покриване на терапията. Ако живеете извън Англия и Уелс, ще трябва да заплатите процедурата.

Моля, разгледайте нашия уебсайт, за да видите актуалните цени.

www.nupas.co.uk

ГОРЕЩА ЛИНИЯ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ПОМОЩ

Тел.: 0333 016 0400

Тел.: (01) 874 0097 (Ирландия)

Мога ли да взема някого със себе си в деня на аборта?

Разбира се; може да сметнете, че подкрепата на любим човек или приятел ще ви бъде от полза през деня. Той/тя ще може да ви придружава по време на някои части от вашата консултация, но по време на други части ще трябва да сте сама. Докато се извършва вашата процедура, този човек ще бъде отведен в чакалнята, където може да гледа телевизия. Ако сте под 16 години и желаете да бъдете придружена по време на процедурата, моля, уведомете член на нашия екип за това.

Остатъчна тъкан вследствие на бременността Какво се случва с остатъците от плода след аборт?

Възможно е да нямате конкретни желания относно изхвърлянето на остатъците от плода. Ако е така, ние ги унищожаваме по деликатен начин. Обикновено събираме и съхраняваме остатъците отделно от клиничните отпадъци, преди да ги изпратим за кремация. Насоките на органа за човешки тъкани могат да се видят на адрес http://www.hta.gov.uk/sites/default/files/Guidance_on_the_disposal_of_pregnancy_remains.pdf

Може да пожелаете да вземете остатъците от плода, в зависимост от вида на проведената ви процедура, и да се разпоредите с тях по своя преценка. Това може да включва организиране на частна служба, погребение или кремация. Ако желаете да вземете остатъците от плода, ние ще ги поставим във водонепропусклив и непрозрачен съд (съдържанието не се вижда). След това можем да ви свържем с погребален агент, който ще може да обсъди с вас индивидуалните ви желания.

Имам малки деца; мога ли да ги взема със себе си?

За съжаление, не допускаме деца в клиниките, така че трябва да намерите кой да се грижи за тях в деня на часа ви за аборт. Ако не го направите, заради това може да се наложи да си запишете повторен час за преглед или лечение.

Моето лечение ще остане ли поверително?

Няма да разкриваме вашите данни на никого, освен ако нямаме вашето разрешение за това. Винаги ще зачитаме правото ви на поверителност и опазване на достойнството. Всички консултации и лечения са напълно конфиденциални. Въпреки това, ако смятаме, че сте изложена на риск от злоупотреба или вреда, сме длъжни да информираме местен екип за защита. Това се прави, за да бъдете защитена.

Как се използва моята информация?

Ние сме задължени по закон да изпращаме определени данни на Министерството на здравеопазването (началника на медицинските служби), т.е. възраст, регион, брой бременности и гестационна седмица. Формулярът HSA4 се изпраща до Министерството на здравеопазването и представлява формуляр за уведомление за аборт. Съдържанието на задължителния формуляр HSA4 се използва за информизиране на началника на медицинските служби относно абортите и ще се използва за статистически цели от Министерството на здравеопазването. Вашите лични данни няма да бъдат публикувани и не е възможно самоличността ви да бъде установена от данните, предоставени на Министерството на здравеопазването.

Вашите лични данни няма да бъдат публикувани и не е възможно самоличността ви да бъде установена от данните, предоставени на Министерството на здравеопазването.

Обратна връзка и жалби

Грижата за вас и комфортът ви са много важни за нас и затова работим усилено, за да гарантираме, че всеки етап от грижата за вас е предоставен съгласно най-високите стандарти. Ние приветстваме споделянето на отзиви с нас и затова, попълвайки формуляра за обратна връзка, който ще получите в края на вашата манипулация, и посочвайки какво мислите за нашата услуга, ще ни помогнете да продължим да подобряваме работата си.

Разбираме, че може да има момент, когато искате да ни изпратите официална обратна връзка или да подадете жалба. Ако не сте доволна от някой аспект на нашата услуга и искате да подадете жалба, моля:

- разговаряйте с член на персонала или с управителя на клиниката, или

изпратете имейл на адрес: enquiries@nupas.co.uk

Срокът за провеждане на разследване и даване на отговор на жалба зависи от неговото естество и сложност. При получаване на жалба, с вас ще се свърже разследващият ръководител, който ще договори срок с вас. Това се прави, за да се гарантира, че отговорите са както навременни, така и пропорционални на повдигнатите проблеми и в съответствие с желанията на жалбоподателя.

Полезни контакти

КЛИНИКА НА NUPAS (Национална служба за консултиране при непланирана бременност) (NUPAS CLINIC)

Подкрепа за избори, свързани с бременност, контрацепция и сексуално здраве. Линия за съдействие: 0333 004 6666
Уебсайт: www.nupas.co.uk

NHS CHOICES

Информация за сексуално здраве и местни служби за сексуално здраве.
Уебсайт: www.nhs.uk

СЕКС: ЗАСЛУЖАВА СИ ДА СЕ ГОВОРИ ЗА ТОВА (SEX: WORTH TALKING ABOUT)

Информация за сексуално здраве за млади хора.
Гореща линия: 0300 123 2930
Уебсайт: www.nhs.uk/worhtalkingabout

BROOK

Безплатни и поверителни съвети за сексуално здраве и контрацепция за млади хора под 25 години.
Уебсайт: www.brook.org.uk

АСОЦИАЦИЯ ЗА СЕМЕЙНО ПЛАНИРАНЕ

Информация за сексуално здраве и съвети относно контрацепция, полово предавани инфекции, избори при бременност, аборт и планиране на бременност.
Уебсайт: www.fpa.org.uk

ДОМАШНО НАСИЛИЕ

Помощ и подкрепа за жертви на **всякакви видове** домашно насилие. Гореща линия: 0808 168 9111
Уебсайт: www.victimsupport.org.uk/domestic/abuse

Бележки

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Бележки

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ДАННИ ЗА ЗАПИСАНИ ЧАСОВЕ

1-ви час за преглед

Ден: .....

Дата: .....

Час: .....

2-ри час за преглед:

Ден: .....

Дата: .....

Час: .....

Обобщение на терапията за пациента

Лечение	Дата	Час	Коментар
Лекарство, прието на 1-ви етап (мифепристон)			
Лекарство, прието на 2-ри етап (4 таблетки мизопроустол)			
След 4 часа, приеете останалите 2 таблетки мизопроустол.			
Болкоуспокояващи лекарства		Наименование на таблетките:	

Особености на кръвенето			
Резултат от тест за бременност 3 седмици след лечението		Резултат:	
Проблеми			
История на контактите с клиника на NUPAS			

